

PHÒNG GD – ĐT QUẬN LONG BIÊN MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I
TRƯỜNG THCS PHÚC LỢI

MÔN: NGỮ VĂN 8

Thời gian: 90 phút

Năm học: 2020 - 2021

A. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT:

1. Kiến thức

- HS nắm được các kiến thức cơ bản cả 3 phần: Văn, Tiếng Việt, Tập làm văn trong chương trình Ngữ văn 8 từ tuần 1 đến tuần 9
- Vận dụng các kiến thức vào làm bài tập cụ thể.

2. Kỹ năng

- Học sinh biết cách vận dụng những kiến thức và kỹ năng Ngữ văn đã được học một cách tổng hợp, toàn diện để làm các dạng bài tập.

3. Thái độ

- Có thái độ đúng đắn và nghiêm túc trong việc làm bài kiểm tra.
- Có ý thức cố gắng vươn lên thông qua bài kiểm tra.

4. Định hướng phát triển năng lực

Năng lực giải quyết vấn đề; năng lực sáng tạo, Năng lực cảm thụ; năng lực ngôn ngữ.

B. MA TRẬN ĐỀ:

NỘI DUNG	MỨC ĐỘ KIẾN THỨC				TỔNG
	Biết	Hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
Văn bản	Phần I.1 Số điểm: 0,5 Tỉ lệ: 5%	Phần I.2 Số điểm: 2 Tỉ lệ: 20%		Phần I.4 Số điểm: 1 Tỉ lệ: 10%	3,5 điểm TL: 35%
Tiếng Việt	Phần I.2 Số điểm: 0,5 Tỉ lệ: 5%	Phần I.3 Số điểm: 1 Tỉ lệ: 10%			1,5 điểm TL: 15%
Tập làm văn			Phần II Số điểm: 5 Tỉ lệ: 50%		5 điểm TL: 50%
Tổng	1 điểm TL: 10%	3 điểm TL: 30%	5 điểm TL: 50%	1 điểm TL: 10%	10 điểm TL: 100%

Đề 1

Phần I: 5 điểm

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Không! Cuộc đời chưa hẳn đã đáng buồn, hay vẫn đáng buồn nhưng lại đáng buồn theo một nghĩa khác. Tôi ở nhà Binh Tư về được một lúc lâu thì thấy những tiếng nhón nháo ở bên kia nhà lão Hạc. Tôi mãi một chạy sang. Mấy người hàng xóm đến trước tôi đang xôn xao ở trong nhà. Tôi xông xộc chạy vào. Lão Hạc đang vật vã ở trên giường, đầu tóc rũ rượi, quần áo xộc xệch, hai mắt long sòng sọc. Lão tru tréo, bọt mép sùi ra, khắp người chốc chốc lại bị giật mạnh một cái, nảy lên. Hai người đàn ông lực lưỡng phải ngồi đè lên người lão. Lão vật vã đến hai giờ đồng hồ rồi mới chết. Cái chết thật là dữ dội. Chẳng ai hiểu lão chết vì bệnh gì mà đau đớn và bất thành linh như vậy. Chỉ có tôi với Binh Tư hiểu.”

(Trích Ngữ văn 8, tập một)

1. Đoạn văn trên trích trong văn bản nào? Ai là tác giả?
2. Hãy trình bày cách hiểu của em về ý nghĩa lời nói của nhân vật ông giáo:
“Không! Cuộc đời chưa hẳn đã đáng buồn, hay vẫn đáng buồn nhưng lại đáng buồn theo một nghĩa khác”
3. Tìm những từ tượng hình, tượng thanh trong đoạn trích? Nêu tác dụng của việc sử dụng những từ tượng hình đó.
4. Từ nội dung của văn bản, em hãy viết đoạn văn (từ 5 – 7 câu) nêu suy nghĩ về ý nghĩa của tình phụ tử?

Phần II: 5 điểm

Kể lại kỉ niệm đáng nhớ về ngày khai trường đầu tiên của em.

Đề 1

Câu	Nội dung	Biểu điểm
Phần I		
1	Đoạn văn trên trích trong tác phẩm “Lão Hạc” của tác giả Nam Cao	0.5
2	<p>Khi chứng kiến cái chết đau đớn của Lão Hạc, ông giáo lại nghĩ: “<i>Không! Cuộc đời chưa hẳn đã đáng buồn, hay vẫn đáng buồn nhưng lại đáng buồn theo một nghĩa khác</i>”:</p> <p>+ Ông giáo thấy cuộc đời chưa hẳn đáng buồn vì: những ý nghĩ của mình về Lão Hạc là không đúng, Lão Hạc không làm điều xấu, không đánh bả chó sau khi xin bả chó của Binh Tư, Lão Hạc vẫn là một con người cao quý.</p> <p>+ Ông thấy buồn theo nghĩa khác vì: Con người có nhân cách cao đẹp như Lão Hạc mà không được sống. Một ông lão đáng thương, đáng kính như vậy mà phải chịu cái chết vật vã, dữ dội đến thế.</p>	<p>1</p> <p>1</p>
3	<p>- Các từ tượng hình: xồng xộc, rũ rượi, vật vã, xộc xệch, sòng sọc, lực lưỡng</p> <p>- Các từ tượng thanh: nhón nháo, xôn xao, tru tréo</p> <p>- Tác dụng của việc sử dụng các từ tượng hình:</p> <p>+ Làm cho cách diễn đạt thêm gợi hình, gợi cảm, sinh động, hấp dẫn.</p> <p>+ Các từ tượng hình đều được sử dụng nhằm nhấn mạnh cái chết đầy đau đớn của lão Hạc.</p> <p>+ Thể hiện niềm cảm thương sâu sắc của tác giả dành cho một con người có nhân cách tốt như lão Hạc mà chịu cái chết thương tâm.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>1</p>
4	<p>Ý nghĩa của tình cảm phụ tử:</p> <p>- Tình cảm mẫu tử: là tình cảm thiêng liêng, cao quý mà cha dành cho con, nó đi theo ta suốt cả cuộc đời.</p> <p>- Ý nghĩa của tình mẫu tử:</p> <p>+ Cha là người sinh ra ta và tần tảo sớm hôm nuôi dưỡng ta khôn lớn.</p> <p>+ Cha là người thầy đầu tiên dạy ta làm người, luôn quan tâm, động</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

	<p>viên con trong mỗi bước đường đời.</p> <p>+ Cha là chỗ dựa lớn lao cho con vững tin trong cuộc sống...</p>	0,25
Phần II	Viết văn tự sự: Kể lại kỉ niệm đáng nhớ về ngày khai trường đầu tiên	
	<p>*Yêu cầu về hình thức:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đúng kiểu bài văn tự sự kết hợp yếu tố miêu tả - biểu cảm - Bố cục rõ ràng, trình bày mạch lạc. - Lời văn lưu loát, không mắc lỗi diễn đạt và lỗi câu. 	1
	<p>* Yêu cầu về nội dung: HS có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, song cần đảm bảo được các ý sau: Đảm bảo bố cục ba phần</p> <p>a. Mở bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu kỷ niệm đáng nhớ về ngày khai trường đầu tiên của em. <p>b.Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể lần lượt các sự việc liên quan đến kỷ niệm sâu sắc về ngày đầu tiên khai giảng theo trình tự: <ul style="list-style-type: none"> + Đêm trước ngày khai trường. + Trên đường tới trường. + Trên sân trường. + Đón nhận giờ học đầu tiên. + Chuyện để lại ấn tượng sâu sắc nhất. - Tình cảm,cảm xúc chung...(Nhớ, kính trọng, biết ơn...). <p>c. Kết bài: Cảm nghĩ về ngày khai trường đầu tiên.</p>	4
	<p>Vận dụng cho điểm</p> <p>* Điểm 4-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo đúng yêu cầu của bài văn tự sự . Xác định đúng đối tượng tự sự, quan sát lựa chọn được các đặc điểm tiêu biểu và trình bày theo thứ tự nhất định. - Trình bày đủ ý, rõ các phần. Hành văn gọn sáng, có những đoạn văn hay, nổi bật. <p>* Điểm 3-4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo đúng yêu cầu của đề bài, có bố cục rõ ràng, hợp lý. - Xác định được đối tượng tự sự, quan sát lựa chọn được các đặc điểm tiêu biểu và trình bày theo thứ tự nhất định.nhưng chưa thực sự hấp dẫn. - Hành văn gọn rõ, chữ viết rõ ràng. 	

<p>* <i>Điểm 2-3:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bố cục đủ 3 phần. - Đúng kiểu bài tứ sự song một số ý chưa sáng rõ, còn mắc một số lỗi chính tả, diễn đạt. <p>* <i>Điểm 0-2:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Điểm 1-2:</i> Bố cục chưa rõ ràng, đôi chỗ chưa đúng đặc trưng kiểu bài, thiếu nhiều ý, chữ xấu, diễn đạt lủng củng. - <i>Điểm 0-1:</i> Bài viết lạc đề, thiếu bố cục, diễn đạt quá vụng dẫn đến sai lạc ý. <p>(Căn cứ vào mức điểm trên, tùy thuộc vào bài viết của học sinh, giáo viên có thể cho điểm các mức điểm còn lại).</p>	
---	--

BGH duyệt

Tổ/ nhóm chuyên môn

Người ra đề

Đinh Thị Hiên

Nguyễn Thị Tiệp

Thời gian: 90 phút

Năm học: 2020 – 2021

Đề 2

Phần I: 5 điểm

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Chị có chuyện này muốn nói với em, con chuột bạch của chị”, cô nói, “Cụ Bơ-men đã chết vì sưng phổi hôm nay ở bệnh viện rồi. Cụ ốm chỉ có hai ngày. Buổi sáng ngày thứ nhất, bác gác cổng thấy cụ ốm nặng trong căn phòng của cụ ở tầng dưới. Giày và áo quần của cụ ướt sũng và lạnh buốt. Chẳng ai hình dung nổi cụ đã ở đâu trong một đêm khủng khiếp như thế. Nhưng rồi người ta tìm thấy một chiếc đèn bão vẫn còn thấp sáng và một chiếc thang đã bị lôi ra khỏi chỗ để của nó, và vài chiếc bút lông rơi vung vãi, và một bảng pha màu có màu xanh và màu vàng trộn lẫn với nhau, và - em thân yêu ơi, em hãy nhìn ra ngoài cửa sổ, nhìn chiếc lá thường xuân cuối cùng ở trên tường. Em có thấy làm lạ tại sao chẳng bao giờ nó rung rinh hoặc lay động khi gió thổi không? Ô, em thân yêu, đó chính là kiệt tác của cụ Bơ-men, - cụ vẽ nó ở đây vào cái đêm chiếc lá cuối cùng đã rụng.”

(Trích Ngữ văn 8, tập một)

1. Đoạn văn trên trích trong văn bản nào? Ai là tác giả?
2. Tìm thán từ được sử dụng trong đoạn trích trên. Đặt 2 câu với thán từ vừa tìm được đó.
3. Vì sao có thể nói chiếc lá mà cụ Bơ-men vẽ là một kiệt tác?
4. Từ nội dung của văn bản, em hãy viết đoạn văn (từ 5 – 7 câu) nêu suy nghĩ về ý nghĩa của tình yêu thương con người?

Phần II: 5 điểm

Hãy đóng vai con trai Lão Hạc, sau 30 năm trở về quê hương, được nghe ông giáo kể về cha mình.

Câu	Nội dung	Biểu điểm
Phần I		
1	Đoạn văn trên trích trong tác phẩm “Chiếc lá cuối cùng” của tác giả O Hen-ri	0,5
2	Chiếc lá mà cụ Bơ-men vẽ là một kiệt tác vì: - Trước hết vì lá vẽ rất giống (cuống lá, rìa lá răng cưa, màu sắc ra sao), khiến Giông- xi tưởng đấy là chiếc lá thật. - Chiếc lá đã đem lại sự sống cho Giôn-xi. - Chiếc lá không phải chỉ được vẽ bằng bút lông, bột màu mà bằng cả tình thương bao la và lòng hi sinh cao thượng. - Chiếc lá được vẽ trong hoàn cảnh đặc biệt.	0,5 0,5 0,5 0,5
3	- Học sinh chỉ ra đúng thán từ được sử dụng trong đoạn trích: ồ - Học sinh đặt đúng 2 câu có sử dụng thán từ ”ồ”.	0,5 1
4	Ý nghĩa của tình yêu thương con người.: - Biểu hiện của tình yêu thương con người: sự quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau... - Ý nghĩa của tình yêu thương con người: + Sưởi ấm tâm hồn những con người cô đơn, đau khổ, bất hạnh, truyền cho họ sức mạnh, nghị lực để vượt lên hoàn cảnh. + Tạo sức mạnh cảm hoá kì diệu đối với những người “lầm đường lạc lối”; mang lại niềm hạnh phúc, niềm tin và cơ hội để có cuộc sống tốt đẹp hơn;	0,25 0,25 0,25 0,25

	+ Là cơ sở xây dựng một xã hội tốt đẹp, có văn hóa.	
Phần II	Viết văn tự sự: Hãy đóng vai con trai Lão Hạc, sau 30 năm trở về quê hương, được nghe ông giáo kể về cha mình.	
	<p>*Yêu cầu về hình thức:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đúng kiểu bài văn tự sự kết hợp yếu tố miêu tả - biểu cảm - Bố cục rõ ràng, trình bày mạch lạc. - Lời văn lưu loát, không mắc lỗi diễn đạt và lỗi câu. 	1
	<p>* Yêu cầu về nội dung: HS có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, song cần đảm bảo được các ý sau: Đảm bảo bố cục ba phần</p> <p>a. Mở bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu nhân vật và câu chuyện sau 30 năm trở về quê hương. <p>b.Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể lần lượt các sự việc xảy ra khi trở về quê: + Sự thay đổi của làng quê khi trở về + Cuộc gặp gỡ với ông giáo. + Lắng nghe ông giáo kể chuyện về cha mình - Tình cảm, suy nghĩ khi nghe câu chuyện về cha của mình. <p>c. Kết bài: Tình cảm, suy nghĩ của nhân vật.</p>	4
	<p>Vận dụng cho điểm</p> <p>* Điểm 4-5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo đúng yêu cầu của bài văn tự sự . Xác định đúng đối tượng tự sự, quan sát lựa chọn được các đặc điểm tiêu biểu và trình bày theo thứ tự nhất định. - Trình bày đủ ý, rõ các phần. Hành văn gọn sáng, có những đoạn văn hay, nổi bật. 	

	<p><i>* Điểm 3-4:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo đúng yêu cầu của đề bài, có bố cục rõ ràng, hợp lý. - Xác định được đối tượng tự sự, quan sát lựa chọn được các đặc điểm tiêu biểu và trình bày theo thứ tự nhất định. nhưng chưa thực sự hấp dẫn. - Hành văn gọn rõ, chữ viết rõ ràng. <p><i>* Điểm 2-3:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bố cục đủ 3 phần. - Đúng kiểu bài tự sự song một số ý chưa sáng rõ, còn mắc một số lỗi chính tả, diễn đạt. <p><i>* Điểm 0-2:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Điểm 1-2:</i> Bố cục chưa rõ ràng, đôi chỗ chưa đúng đặc trưng kiểu bài, thiếu nhiều ý, chữ xấu, diễn đạt lủng củng. - <i>Điểm 0-1:</i> Bài viết lạc đề, thiếu bố cục, diễn đạt quá vụng dẫn đến sai lạc ý. <p>(Căn cứ vào mức điểm trên, tùy thuộc vào bài viết của học sinh, giáo viên có thể cho điểm các mức điểm còn lại).</p>	
--	---	--

BGH duyệt

Tổ/ nhóm chuyên môn

Người ra đề

Đinh Thị Hiên

Lưu Thị Khanh